

Pensioenfonds Update

Juli 2015

INHOUD

Van de voorzitter	1
1. Vernieuwde website voor de persoonlijke pensioensituatie	2
2. De dekkingsgraad	3
3. Inloopsessie Pensioen 3e kwartaal	3
4. In gesprek met Hans van Zuuk	4
5. De verschillende risicoprofielen van een pensioendeelnemer	6
6. Het Algemeen Pensioenfonds	7
7. Wet pensioencommunicatie aangenomen	9
8. Afscheid Ton van Ingen	9

Overdrijven we niet?

Het belegd vermogen van ons pensioenfonds bedraagt op dit moment ruim € 300 miljoen, een all time high. We hebben over de eerste vijf maanden een prima rendement op onze beleggingen behaald van 5%. Toch bewogen we zeker in het eerste kwartaal hard naar een financieel tekort (beleidsdekkingsgraad onder het niveau van het vereist eigen vermogen van circa 112%). Nu krabbelt de dekkingsgraad gelukkig weer wat op door de stijgende rente.

De stimuleringsmaatregelen die de Europese Centrale Bank de afgelopen maanden heeft genomen, hebben voor de hele pensioensector, en dus ook voor ons fonds, geleid tot hoge rendementen op de beleggingen. Keerzijde hiervan is echter dat de pensioenverplichtingen tegen zeer lage rentes contant gemaakt moeten worden, waardoor deze steeds meer bewegen naar een situatie waarbij de euro van nu gelijk is aan de euro van over 20 jaar. De waardestijging van de beleggingen kan de waardestijging van de verplichtingen niet bijbenen, waardoor de situatie van tekort ontstaat.

Bijgevolg van de kunstmatig laag gehouden rente en daarmee van de verslechterende financiële situatie is dat het voor ons vrijwel onmogelijk gaat worden om de pensioenen gedeeltelijk mee te laten groeien met de prijsinflatie. De rekening voor de gevolgen van de stimuleringsmaatregelen komt dus deels te liggen bij de deelnemers van de Nederlandse pensioenfonds.

Nergens ter wereld, behalve in Nederland, hanteren we zulke strenge regels voor het berekenen van pensioenverplichtingen en aan te houden buffers. Voordeel hiervan is dat we overvolle pensioenspaarpotten hebben (schatting € 1.200 miljard) en veel zekerheid (lijken te) hebben ingebouwd. Pensioenfonds worden verplicht veel geld in kas te houden. Maar door de strenge rekenregels kunnen veel pensioenen niet eens geïndexeerd worden en moeten er zelfs pensioenaanspraken gekort worden. Natuurlijk moeten we voorzichtig zijn en blijven, zodat alle deelnemers - de huidige en de toekomstige gepensioneerden - kunnen genieten van hun inkomen na pensionering. We kunnen ons echter wel afvragen of we nu niet overdrijven. Het lijkt namelijk alsof we ons nu armer rekenen dan we in werkelijkheid zijn. Wordt ongetwijfeld vervolgd...

1. Vernieuwde website voor de persoonlijke pensioensituatie

Het Pensioenfonds van de KAS BANK heeft de afgelopen tijd niet stil gezeten. Het verheugt ons dat op 27 mei jl. de vernieuwde website van Pensioenfonds van de KAS BANK live is gegaan.

Het Pensioenfonds vindt het belangrijk om mee te gaan met de tijd, en ook door veranderingen in de Pensioenwet is de website vernieuwd en aangepast. De persoonlijke pensioensituatie van de deelnemer staat hierbij centraal en draagt bij aan het pensioenbewustzijn van de deelnemer. Zo hopen we jou beter op maat te bedienen.

Remko Dieker (voorzitter Communicatiecommissie): “Onze communicatie heeft als doel om deelnemers en gepensioneerden inzicht te verschaffen in haar of zijn pensioen. Naast heldere en duidelijk informatie wijzen we op de mogelijkheden die je pensioen biedt, welke risico’s je loopt en wanneer je zelf in actie moet komen. De vernieuwde website verhoogt de flexibiliteit van communicatie door de mogelijkheid om de inhoud beter af te stemmen op specifieke doelgroepen. Hierdoor komen wij dichterbij de deelnemers te staan en wordt een goede bijdrage geleverd aan het realiseren van onze communicatiedoelen”.

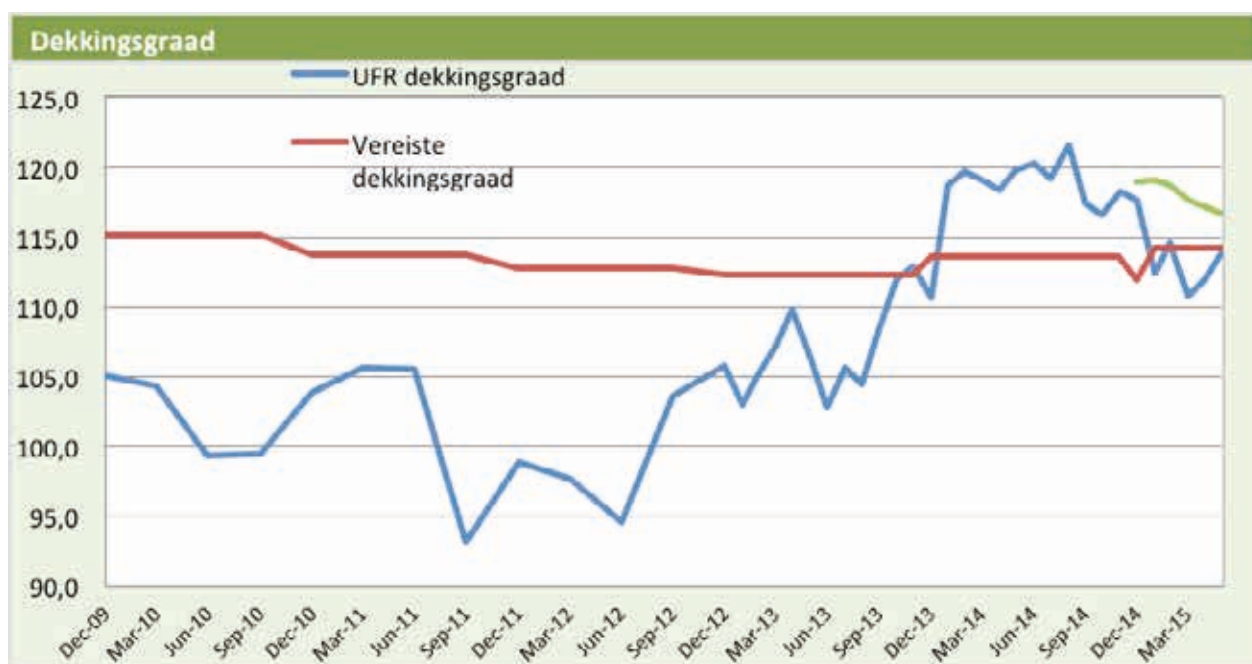
Wil je weten wat er voor jou is geregeld? Of heb je een andere vraag over je pensioen? De nieuwe website van Pensioenfonds van de KAS BANK biedt uitkomst. Naast een nieuwe website gaat het Pensioenfonds vanaf heden jullie vaker informeren via e-mail alerts over actuele ontwikkelingen. Zo hebben er recent wijzigingen plaatsgevonden in de Pensioenwet, die ervoor zorgen dat het pensioenfonds in de toekomst onder andere informatie digitaal in plaats van per post mag versturen. Later dit jaar word je daar nader over geïnformeerd.

Neem een kijkje op www.pensioenfondskasbank.nl. Beantwoord de vier welkomstvragen, zodat je jouw persoonlijke homepage kunt samenstellen. Zo vind je snel de informatie die voor jouw persoonlijke situatie relevant is en hoef je niet eindeloos te zoeken naar de juiste informatie. Bekijk bijvoorbeeld de pensioenregeling van KAS BANK, lees het laatste nieuws vanuit het pensioenfondsbestuur en bekijk wat er gaande is binnen het Pensioenfonds.

Uiteraard zijn we benieuwd wat je van de nieuwe website vindt. Je reactie of vragen kun je mailen naar: pensioenfonds@kasbank.com.

2. De dekkingsgraad

Voor meer informatie over de financiële situatie van ons fonds, kun je terecht op onze website: www.pensioenfondskasbank.nl

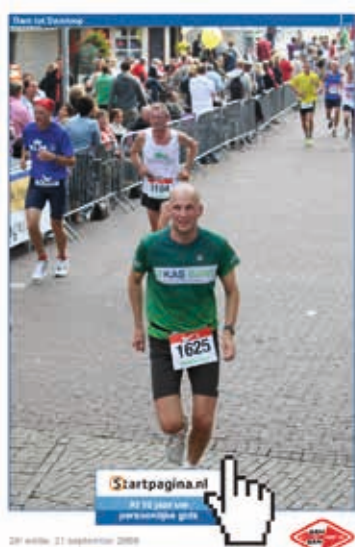
3. Inloopessie Pensioen 3e kwartaal

- Hoe word ik door het Pensioenfonds geïnformeerd over mijn pensioen?
- Wat betekenen de cijfers in mijn jaarlijkse UPO (Uniform Pensioen Overzicht)?
- Wat levert de overgang van Delta Lloyd naar pensioenuitvoerder AZL mij op?
- Hoe gebruik ik de vernieuwde website om beter inzicht te krijgen in mijn pensioen?

Allemaal vragen waaraan wij aandacht gaan besteden tijdens de in het 3e kwartaal van dit jaar te organiseren inloopessies. De uitnodiging volgt na de zomervakantie.

4. In gesprek met Hans van Zuuk

In een serie korte interviews praten deelnemers van het Pensioenfonds van de KAS BANK over de vraag wat pensioen voor hen persoonlijk betekent. Deze keer spraken wij met Hans van Zuuk.

Hans van Zuuk werkt, met een kleine uitstap naar de AEX, sinds 1986 bij KAS BANK en is mede daardoor een goede bekende van vele collega's. Hij heeft verschillende functies binnen KAS BANK bekleed en sinds oktober 2008 is Hans Senior Manager Financial Systems Management. Naast de uren die Hans bij KAS BANK doorbrengt, is hij veel te vinden op sportlocaties in de omgeving van woonplaats Diemen. De resterende tijd wordt bij voorkeur samen met vrouw Anneke en dochter Sanne in Amsterdamse restaurants en bioscopen of onder de Spaanse zon doorgebracht.

Heb je je verdiept in de pensioenregeling toen je solliciteerde bij KAS BANK? Zo ja, waar heb je toen op gelet?

In 1986 toen ik bij Kas-Associatie solliciteerde was pensioen niet mijn eerste prioriteit, dus ik heb mij destijds in het geheel niet verdiept in de pensioenregeling. Echter in 2000, toen ik na een kort verblijf bij de AEX werd gevraagd terug te keren, was de pensioenregeling bijna het breekpunt in de zware transfer onderhandelingen. Risico basis had ondertussen zijn intrede gedaan en dat zou een behoorlijke versobering ten opzichte van mijn oude KAS BANK pensioenregeling en mijn AEX pensioenregeling betekenen. Uiteindelijk is dit naar mijn tevredenheid opgelost.

Hoeveel weet je over je eigen pensioen?

Ik controleer vrij nauwgezet mijn opgaven. Ik heb er ook wel eens een fout uit gehaald. Rond mijn 30e ben ik mij gaan verdiepen in de materie; eigenlijk nog meer om het nabestaandenpensioen (een "gratis" levensverzekering) dan het ouderdompensioen. Een bezoekje aan het pensioenfonds leerde mij toen wat franchise is, hoe de berekeningen werken en wat ingekocht betekent. Tot op de dag van vandaag gebruik ik deze kennis voor de berekening in mijn eigen "beroepsdeformatie" spreadsheet thuis om te toetsen hoe nieuwe regelingen uitwerken. Dat uurtje verdieping heeft mij veel kennis opgeleverd.

Hoe belangrijk is pensioen voor jou en waarvoor wil je het gebruiken?

Pensioen is iets waar je rekening mee houdt en toch ook weer niet. Ik investeer beperkt in mijn financiële pensioen fitheid, de derde pijler beperkt zich tot het hypotheekvrije huis. Veel meer investeer ik in fysieke fitheid, zodat ik hopelijk lang van mijn pensioen kan genieten. Natuurlijk heb ik de waarschijnlijk ijdele hoop dat ik na mijn pensioen de golf handicap onder een lekker zonnetje kan verlagen, want ik weet dat mijn hardloop niveau tegen die tijd achteruit holt.

Extrapolerend vanaf 1985 met een 1 uur en twaalf seconden tijd, via een 1 uur en 12 minuten tijd in 2015, loop ik in 2030 de Dam tot Damloop loop in 1 uur en 18 minuten. Wat op zich dan wel weer acceptabel is voor een 65 jarige.

Hoe kijk je aan tegen de verschuiving van de pensioenleeftijd? En wat vind je van het Nederlandse pensioenstelsel?

De pensioenleeftijd wordt nu verhoogd, maar ik verwacht dat we veel meer naar een flexibele invulling zullen gaan. Tijdens je werkzame leven bouw je via de verschillende spaarsystemen kapitaal op. Alle systemen moeten de flexibiliteit hebben om van de aangepaste uitkering gebruik te gaan maken wanneer jij dat wilt. Voor de een zal dit met 55 jaar zijn en voor de ander met 75 jaar. In de komende decennia zal, gedreven door de 24/7 economie en automatisering, nog een herverdeling van arbeid en loon plaatsvinden die hier invloed op heeft.

Ik verwacht dat het Nederlandse pensioenstelsel mij voldoende financiële middelen biedt om te kunnen genieten van een spreekwoordelijke oude dag. Weinig detailkennis heb ik van andere landenstelsels, dus een vergelijking vind ik lastig te maken.

Er vinden stevige veranderingen plaats op pensioengebied. Wat vind jij van de communicatie hierover door het Pensioenfonds?

Het pensioenfonds communiceert wanneer nodig. Ik kan mij niet herinneren dat ik dacht van “waar blijven ze nou met de informatie?”. De hoofdlijnen volg je toch wel in het gewone nieuws. Het KAS BANK Pensioenfonds moet dit vertalen naar wat dit betekent voor ons. Uiteindelijk is het belangrijkste communicatiemiddel een juiste jaaropgave, inclusief inzicht in het pensioen op einddatum. Volgens mij krijg ik die.

Mis je nog bepaalde zaken in de communicatie?

Ik denk door alle ontvangen informatie voldoende op de hoogte te zijn. Belangrijkste vind ik zelf altijd; wat betekent een wijziging nu voor mijn uiteindelijke pensioen, vandaar het gebruik van mijn eigen spreadsheet.

Het Pensioenfonds heeft op 27 mei de nieuwe website gelanceerd. Heb je de site al bekeken? Zo ja, wat vind je ervan?

Ik heb de website bezocht, de eerste vragen vond ik goed gesteld, duidelijke opzet. Onduidelijker was wat dit nu betekende voor mijn persoonlijke landingspagina. Ik verwachtte door de persoonlijke vragen meer in “mijnpensioen” terecht te komen.

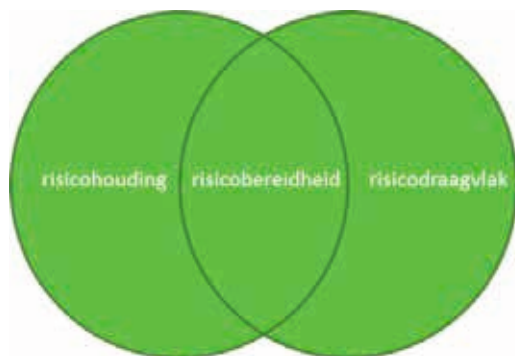
Wat vind je van de digitale trend die is ingezet rondom het verstrekken van pensioeninformatie?

Wat verwacht je anders? Al beken ik ook alles op papier te bewaren. In de digitale wereld van vandaag verwacht je steeds meer op jezelf toegesneden gewenste digitale content. Dit in plaats van soms al akelig toegespitste ongewenste “big data” advertenties.

5. De verschillende risicoprofielen van een pensioendeelnemer

Eind 2014 heeft Towers Watson in opdracht van het Pensioenfonds een onderzoek uitgevoerd onder de pensioendeelnemers naar de risicobereidheid van het Pensioenfonds. Het bestuur hecht waarde aan de mening van de pensioendeelnemers. Daarom worden de uitkomsten van dit onderzoek gebruikt in de besluitvorming over het strategische risicoprofiel van het Pensioenfonds.

Begin oktober zijn meer dan 1000 deelnemers uitgenodigd voor deelname aan het onderzoek. 240 deelnemers hebben de vragenlijst beantwoord en dit resulteerde in een respons van 22%. In het onderzoek kwam een aantal belangrijke aspecten aan bod, zoals; verwachtingen ten aanzien van het pensioen, voorkeuren ten aanzien van solidariteit en collectiviteit, risicodraagvlak, risicohouding¹ en risicobereidheid².

Het vertrouwen in het Pensioenfonds van de KAS BANK is hoog, maar liefst 83%. Ten opzichte van het gemiddelde vertrouwen dat deelnemers hebben in een pensioenfonds is dit 13% hoger (70%). Bij actieve deelnemers is dit vertrouwen in het pensioenfonds lager (45%) in vergelijking met gepensioneerden (74%).

Als we kijken naar de collectieve risicodeling bij tekorten, dan is er een duidelijk onderscheid tussen de actieve deelnemers en de gepensioneerden. De actieve deelnemers geven de voorkeur aan het gelijkmatig delen van de tekorten (65%). De gepensioneerden geven naast het gelijk verdelen van de tekorten (61%) ook de voorkeur om tekorten bij de werkenden neer te leggen (22%). Indien er sprake is van overschotten, dan geven zowel gepensioneerden als actieve deelnemers de voorkeur aan het evenredig verdelen van de overschotten (64%).

Bij het bepalen van het risicoprofiel van het Pensioenfonds willen gepensioneerden meer 'ik wil dat het pensioenfonds mijn mening en die van anderen vraagt en het vervolgens voor iedereen bepaalt' dan actieve deelnemers. Een kleine 28% van de actieve deelnemers wil zelf het risico kunnen bepalen en 17% van de gepensioneerden.

Het KAS BANK pensioen is voor actieve deelnemers en gepensioneerden de belangrijkste bron van inkomen na hun pensionering. Beide groepen geven aan dat zij tegenvallers kunnen opvangen indien de verwachte pensioeninkomens tegenvallen. Een grote groep zegt een lager pensioen te accepteren en bij actieven wordt dit gecompenseerd door langer te sparen of langer te blijven werken.

¹ Risicohouding: hoe denken deelnemers over risico?

² Risicodraagvlak: hoeveel risico kan een deelnemer lopen op basis van zijn karakteristieken?

Bij de beoordeling van de eigen risicohouding geven gepensioneerden en actieve deelnemers de voorkeur aan een gemiddeld risiconiveau. Met andere woorden: zij nemen niet meer of minder risico ten opzichte van anderen die zij kennen. Actieven zijn wel geneigd meer risico te nemen ten aanzien van de pensioenleeftijd in vergelijking met de hoogte van het pensioen. Deze risicohouding geeft aan dat actieven het acceptabel vinden om circa 2,5 jaar langer door te moeten werken in geval van een tegenvallend pensioen.

Samenvattend kunnen we constateren dat zowel het risicodraagvlak als risicohouding onder gepensioneerden en actieve deelnemers gemiddeld is. Er is een voorkeur voor het collectief vaststellen van het risicoprofiel en men heeft veel vertrouwen in het Pensioenfonds. Daarnaast is het risicoprofiel van Pensioenfonds van de KAS BANK vergelijkbaar met de benchmark, met andere woorden het risicoprofiel is vergelijkbaar met andere pensioenfondsen. In juli wordt de risicohouding van het Pensioenfonds besproken en vastgesteld met de sociale partners. De uitkomsten zullen worden gecommuniceerd in een volgende PF Update.

6. Het Algemeen Pensioenfonds

De keuzemogelijkheden voor het realiseren van een kwalitatief hoogstaande en veilige pensioenuitvoering worden uitgebreid door de introductie van een Algemeen Pensioenfonds (APF). De identiteit en solidariteit van de eigen collectiviteitkring worden in stand gehouden. Schaalvoordelen beperken bestuurlijke lasten en uitvoeringskosten.

De beschikbare keuzemogelijkheden om een pensioenregeling onder te brengen zijn op dit moment: verzekeraar, premiepensioeninstelling (PPI), bedrijfstakpensioenfonds, beroepspensioenfonds, ondernemingspensioenfonds en het multi-opf.

Het kabinet vindt het urgent om de keuzemogelijkheden te vergroten voor werkgevers en werknemers die het karakter van de eigen pensioenregeling zoveel mogelijk willen behouden en schaalvoordelen zoeken om lagere uitvoeringskosten te kunnen realiseren. Vooral middelgrote en kleinere pensioenfondsen kunnen profiteren van de voordelen die een APF biedt. Er ontstaat schaalvergroting in het beleggingsbeleid en in de uitvoering, waarmee kostenreductie kan worden gerealiseerd. Verder wordt zeggenschap over de eigen regeling behouden.

Domein- en productafbakening

Ondernemingspensioenfondsen en bedrijfstakpensioenfondsen zijn werkzaam voor een bepaald domein en vormen altijd financieel één geheel, ook als ze meerdere pensioenregelingen uitvoeren. Het APF kent geen domeinafbakening. In een APF kunnen niet-verplicht gestelde pensioenregelingen van ondernemingen of bedrijfstakken worden ondergebracht die verder geen binding met elkaar hebben. Daarbij worden gescheiden compartimenten gehanteerd, waardoor verschillende pensioenregelingen financieel volledig gescheiden van elkaar kunnen worden uitgevoerd. Ook wordt het mogelijk om pensioenregelingen van meerdere werkgevers in één compartiment onder te brengen.

Rechtsvorm en bestuursmodel

De Pensioenwet verplicht de stichting als specifieke rechtsvorm voor een APF. Daarmee is meteen duidelijk dat het APF een not-for-profit organisatie is. De Wet versterking bestuur pensioenfondsen heeft per 1 juli 2014 vijf keuzemogelijkheden geïntroduceerd in de bestuursvorm. Al deze mogelijkheden zijn ook van toepassing bij een APF. Het bestuur zal het APF besturen en is bevoegd om beslissingen te nemen over alle compartimenten in het APF, dus zowel het compartiment waarin het werkkapitaal is ondergebracht als de pensioencompartimenten. De exacte taakverdeling tussen fondsorganen wordt afhankelijk van het gekozen bestuursmodel. Een APF wordt verplicht intern toezicht te organiseren via een raad van toezicht of een gemengd bestuur.

Vergunningplicht

Vanwege de complexiteit van de gescheiden uitvoering van meerdere pensioenregelingen geldt voor het oprichten van een APF een vergunningplicht. Dat wil zeggen dat vooraf op een aantal kenmerken van het APF kan worden getoetst om de kwaliteit van de pensioenuitvoering in de organisaties van een APF te borgen, voordat deze met zijn dienstverlening begint. DNB verleent de vergunning indien aangetoond wordt dat aan een aantal verplichtingen zal worden voldaan.

Uitvoeringsovereenkomst en uitvoeringskosten

De werkgever maakt in de uitvoeringsovereenkomst afspraken met het APF over de wijze waarop de pensioenregeling zal worden uitgevoerd, het kwaliteitsniveau van dienstverlening en de uitvoeringskosten die hiervoor in rekening worden gebracht. De wetgever vindt het belangrijk dat de kosten en afspraken over de kwaliteit van dienstverlening vergelijkbaar zijn, zodat werkgevers een goede afweging kunnen maken over de prijs-kwaliteitverhouding van verschillende proposities van algemene pensioenfondsen en andere pensioenuitvoerders.

Voordelen APF

De introductie van het APF kan door zijn voordelen voor een verschuiving in pensioenland zorgen. Het APF behoudt de sociale en solidaire aspecten van een pensioenfonds binnen de door werkgevers en werknemers gecreëerde compartimenten. De bestaande domeinafbakening van pensioenfondsen wordt losgelaten en ringfencing is mogelijk. Een APF is interessant door een goede prijs- en kwaliteitsverhouding voor de uitvoering van de pensioenregeling.

(Uitgave: Pensioen Bestuur & Management nummer 2 2015)

7. Wet pensioencommunicatie aangenomen

Op 19 mei heeft de Eerste Kamer ingestemd met het wetsvoorstel van staatssecretaris Klijnsma om de pensioencommunicatie van pensioenfondsen te verbeteren.

De wet is op 1 juli in werking getreden en moet ervoor zorgen dat pensioenfondsen informatie verstrekken die aansluit bij de wensen van de deelnemer. Het moet duidelijk zijn welke keuzes er zijn en wat de gevolgen zijn van belangrijke levensgebeurtenissen zoals werkloosheid of overlijden voor het pensioen. Ook gaan fondsen meer communiceren over onzekerheden.

De wet beoogt mensen een persoonlijk en transparant totaaloverzicht van hun pensioen te bieden. Verder biedt het de pensioenuitvoerders meer mogelijkheden om digitaal aanvullende informatie te verstrekken.

(<http://www.rijksoverheid.nl/nieuws/2015/05/19/wet-pensioencommunicatie-aangenomen.html>)

8. Afscheid Ton van Ingen

Per 1 juli heeft Ton van Ingen, een vraagbaak binnen ons Pensioenfonds, de bank verlaten. Hij gaat genieten van een vervroegd pensioen.

De vraagbaakfunctie wordt door onze uitvoerder AZL overgenomen, bereikbaar via email pf-kasbank@azl.eu. Maar natuurlijk blijven we ook bereikbaar via pensioenfonds@kasbank.com.

www.pensioenfondskasbank.nl
Pensioenfondssite KAS Point
Mailen kan naar petra.valk@kasbank.com